

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 25 JULI.

Inschrijvingen op de kiezerslijsten.

Wij gelooven onze vrienden te moeten verwittigen, dat de gemeentebesturen zich tegenwoordig bezig houden met het herzien der kiezerslijsten, welke den 15 augustus aanstaande moeten aangeplakt zijn.

De lijsten, welke men dit jaar opmaakt, zijn van een groot belang, want het is volgens deze, dat er in de maand oktober 1875 zal gekozen worden voor de vernieuwing van de helft der gemeenteraden.

Het is dus noodzakelijk, dat al onze vrienden, zich van nu af aan 't werk stellen om degenen op te zoeken, welke zij op de nieuwe kiezerslijsten moeten doen brengen, alsook degene, welke er moeten afgeschraafd worden. Zielhier over deze kwestie eenige aanwijzingen, die wij gelooven te kunnen van pas komen.

Moet dit jaar op de kiezerslijsten gebracht worden :

Al wie, Belg of genaturaliseerd zijnde, en geboren van den 1er mei 1834, dit jaar ten voordeele van den Staat in rechtstreeksche contributies (grondlasten, personeel en patent) betaald.

a) Voor de Kamers eene som van fr. 42-52;

b) Voor den Provincie-raad eene som van 20 fr.;

c) Voor den Gemeente-raad eene som van 10 fr.

op voorwaarde nogtans dat hij deze contributie in 1875 ook betaald hebbe.

In algemeene regel worden de personen, welke al deze voorwaarden vereenigen, door de zorgen van het gemeente-bestuur van amswege op de lijsten gebracht, indien zij de contributie betalen in de gemeente, waar zij hunne wettelijke woonplaats hebben.

Het kan nogtans gebeuren dat de bedienden van het gemeente-bestuur, gelast met het opmaken der lijsten, vrijwillig of onvrijwillig den naam van de kiezerslijst zou laten van iemand, die recht heeft om er op gebracht te worden. — Daarom is het de plicht van iedereen, wanneer de kiezerslijsten zullen aangeplakt zijn, deze met de grootste aandacht na te zien, en te onderzoeken of er zijn naam op voorkomt, en of er geene zijner vrienden op vergeten zijn, welke het recht bezitten om kiezer te zijn.

Maar buiten dit geval van vrijwillige of onvrijwillige vergetenissen, kunnen er nog omstandigheden voorkomen, waarin de personen, welke het recht bezitten van kiezer te zijn, door het gemeente-bestuur hunner residentieplaats niet kunnen op de kiezerslijst gebracht worden, en zelve, of door de tusschenkomst van iemand anders, hunne rechten moeten doen gelden.

In dit geval bevinden zich onder andere :

1° Degenen welke, ofschoon zij de gemeente niet ter daad bewonen, zelfs gedurende eenen geringen tijd zouden vervoordloos hebben van er voor den 1er augustus, hunne wettige woonplaats te nemen.

Deze personen hebben geen enkel oogmerk bij de registers der bevolking van de gemeente, die zij verlaten hebben, en dezen akt van afschrijving VOOR DEN 1er AUGUSTUS aanbieden bij het bestuur der gemeente op welke lijst zij willen gebracht worden.

2° De personen, welke den kiescijns geheel en gansch, of gedeeltelijk in eene andere gemeente

betalen, dan degene, waar zij op de lijst willen gebracht worden. — Deze moeten, om op de kiezerslijst ingeschreven te worden, hunne contributie-biljetten van dit jaar, en degene van verleden jaar, vertoonen; die van verleden jaar moeten voldaan zijn.

3° Degene, die wel den kiescijns betalen, maar niet bij name op de rol der contributie voorkomen. Dit geval biedt zich zeer dikwijls aan. Zoo gebeurt het, dat de grondlasten en het personeel door verscheidene personen betaald worden, ofschoon slechts een enkele van hen op de rol der belastingen met name is opgeschreven; ofwel dat de goederen, na de dood van den vader of het opperhoofd van het huisgezin, onverdeeld blijven tusschen de kinderen, en dat de contributie nog altijd betaald wordt in name van den overledene.

In dit geval moet men het schepenen-collegie inlichtingen bezorgen over het aandeel, dat men in die onverdeelde contributie betaalt, hetzij door eenen akt, welke voor eenen notaris gepasseerd is, hetzij door andere stukken, die bewijzen, dat men den basis van den kiescijns bezit.

Wij moeten hier doen opmerken, dat de erfgenamen aanstonds gebruik hebben van de contributien, waarvoor de overleden achterlatter van het erfdeel op de rol gebracht was. De erfgenamen zijn dus niet verplicht, zelve de contributie betaald te hebben gedurende het jaar, dat hunne inschrijving voorligt.

4° De kiezers, die hun kiesrecht slechts bij delegatie bezitten. — Zoo kan de moeder-weduwe voor de provincie en de gemeente-kiezing den kiescijns, die zij betaalt, overlaten aan een harer meerderjarige zonen, en, bij gebrek aan zonen, aan eenen harer schoonzonen, die de andere vereichten bezit om kiezer te zijn. Maar zij is verplicht van deze overlatting woordelijk of schriftelijk kennis te geven aan het schepenen-collegie.

5° Eindelijk de landbouwers, welke het recht hebben deel te nemen aan de gemeente-kiezing, ingevolge de goederen die zij als huurders in gebruik hebben. Inderdaad, de wet geeft hun het recht zich een derde van de grondlasten dezer eigendommen toe te rekenen. De landbouwers moeten het bezit dier rechten bewijzen door het vertoonen der contributie-biljetten van de goederen, die zij in huur hebben, hetzij door een ander middel.

Ziedaar verscheidene gevallen, in welke de belanghebbende personen zelve hunne inschrijving op de kiezerslijsten moeten vragen. — Wij roepen op dit punt de bijzondere aandacht. Immers het is tijd dat onze vrienden zich aan het werk stellen, ten einde al de onzen, welke daartoe het recht hebben, op de kiezerslijst te doen brengen.

Al de gazetten van het land houden zich bezig met den « liberalen » lakaard van Limburg (provincie Luik), den jongen heer David, waarover wij verleden donderdag spraken. Dit geval toont eens te meer aan, hoe vrijheidslievend en verdraagszaam de partij der vechters met handen en tanden is!

Volgens haar, hebben de katholieken geen recht op eene eigene begraafplaats, en is het hun zelfs niet toegelaten, tegen de brutale kerkhofschennis te protesteerden.

Immers, wat deed de eerv. heer Deken van Limburg?

Eenvoudig in den predikstoel eenen brief voorlezen van zijnen overste, Mgr van Luik, waarin het katholieke recht wordt uitgelegd.

Er was in dien brief geene de minste belediging jegens den *libre-farceur* David, vader, en dit kon ook niet zijn, aangezien het document reeds van verscheidene jaren dagteekent.

Ook heeft de heer Deken de lezing van dien brief niet vergezeld van opmerkingen over of tegen den *libre-farceur* in kwestie, en al wat de « liberalen » gazetten daarover vertellen, is onwaar! Het is walgelijk te zien, hoe de *Etoile belge*, de tolk van de zogenaamde *parti de plus juste*, zich niet schaamt te beweren, dat men den priester heeft hooren donderen in den predikstoel tegen de *nagedachtenis van wijlen den heer David*!...

De gazetten van het licht hebben, om de lafheid van den « liberalen » aanrander te verschoonen, een geheel roman-tooneeltje gebrouwd, dat echter verschillig wordt verteld. Bij den eenen heet het: « *Mejuffer David, in de kerk aanwezig, was zoo ontroerd, dat zij in bezwijning gevallen is.* »

Elders klinkt het: « *Mejuffer David is al snikkende uit de kerk geloopn.* »

En dat al... omdat de heer Deken aan zijne parochianen den brief van Mgr van Luik las, eene herderlijke onderrichting over het katholieke kerkhof!...

Dit alles overwegende, zullen de eerlijke menschen denken, dat de woede van het « liberalisme » moet gekoeld worden; dat het hoog tijd is, de « liberalen » casse-têtes schadeloos te maken; en vooral — dat de kerkhof kwestie moet opgelost worden!

Schandalen, gelijk er verleden zondag hebben plaats gehad, mogen niet vernieuwd worden. Dat de justitie den « liberalen » lakaard kastijde, en afwachting dat de wetgeving zijne op loer staande broeders en vrienden belette, de leer der vrijheids-liefde en verdraagszaamheid te volgen!

Na gemeld te hebben, dat M. Beernaert, minister van openbare werken, verleden zondag in de algemeene vergadering der conservatieven van Thielt, tot kandidaat voor de wetgevende kiezing van 4 augustus is uitgeroepen, voegt de *Patrie* van Brugge er bij:

« De proklamatie van den uitslag der vergadering werd met luidruchtige toejuchingen begroet.

« Eene deputatie, samengesteld uit MM. Muller de Terschueren, volksvertegenwoordiger, Vereecke van Thielt, Pletinck, burgemeester van Meulebeke, Van der Bruggen, burgemeester van Wijngene en Opsomer, burgemeester van Denterghem, heeft zich gisteren naar Brussel begeven, ten einde den minister de kandidatuur op te dragen.

« De minister heeft deze kandidatuur aangenomen en beloofd aanstaanden zondag naar Thielt te komen. Al de kiezers van het arrondissement zullen lijdjen geroepen worden.

Gemeente-raad.

BENOEMING VAN EENEN ONTVANGER.

De gemeente-raad van Tongeren is verleden zaterdag bijeen gekomen, ten einde over te gaan tot de benoeming van eenen stads-ontvanger in vervangung van wijlen M. Fr. Claikens.

Het is M. L. Rosmeulen die benoemd is geworden, door 7 stemmen tegen 4.

De plaats van stads-ontvanger werd gevraagd door M. Smeets, schrijver op het stadhuis. M. Smeets die talrijke jaren in het stadsbestuur heeft

doorgebracht en die zich altijd heeft doen prijzen voor zijne werkzaamheid, zijn voorbeeldig gedrag en zijne bestuurlijke kennis, scheen voldoende titels te hebben om als opvolger van M. Claikens gekozen te worden. Deze benoeming gaf overigens aan den gemeente-raad de gelegenheid om eene aanzienlijke besparing ten voordeele der gemeente-kas te doen, wijl M. Smeets zich aanbodt om de plaats voor 700 in plaats van 1200 fr. te bedienem.

Noch het belang der gemeente-kas, noch de eenvoudigste voorschriften der rechtvaardigheid, noch het schreuwend onrecht aangedaan aan eenen nederigen en verdienstigen bediende, niets heeft M. Smeets kunnen reddem. De liberalen schenen besloten te hebben zich van hem te ontmaken.

Niet alleen is M. Smeets niet ontvanger genoomd, maar met enparigie stemmen heeft de liberale meerderheid hem de plaats ontnomen die hij op het stadhuis bediende! Ofschoon de jaarwedde welke M. Smeets geniet, op het budget van het jaar 1874 ingeschreven zij, hebben de zeven liberalen hem zijnen dienst opgezegd en hem laten weten dat hij voor den 1er september het stadhuis moet verlaten.

Die afstelling van eenen eerlijken bediende aan wien men niets te verwijten heeft, zal door alle onze medeburgers aanzien worden als eene politieke wraak. Zij is een nieuw bewijs dat de hatelijke partijdrift der liberale meerderheid bezielt; zij is dus te droeviger, daar niet een der zeven leden der meerderheid den moed of den wil gehad heeft om er tegen te protesteeren, zelfs niet die bedroefde burgemeester Perreau die zich bij de onnoozele menschen nog voor katholijk wil doen doorgaan en die sedert twee jaren niets anders gedaan heeft dan alle partijdriftige maatregelen goed te keuren welke nadeelig konden zijn aan de katholieke denkwijze. De namen der mannen die deze wraakroepende afzetting pleegd hebben, moeten aan onze medeburgers bekend gemaakt worden. Ziet ze hier alle zeven op rij: MM. Perreau, Chinéau, Bailly, Van Herckenrode, François, Licops en Hardy. — Kiezers, onthoudt deze namen voor de aanstaande gelegenheid.

Om de onnoozele menschen voorbij te praten doet men hun gelooven dat de plaats van schrijver op het stadhuis afgeschaff wordt, enkel om spaarzaamheden in te voeren. Maar indien het noodig geweest ware het ambt van M. Smeets af te schaffen, ware het dan ook niet rechtvaardig geweest de bediening van ontvanger te geven aan eenen eerlijken en braven stadsbediende wiens plaats men moest afschaffen? Toen over eenige jaren de oetrooi rechten aan de stadspoorten afgeschaff werden, was men toen niet genoodzaakt eene jaarwedde te geven aan de afgedankte oetrooi-bedienenden, in afwachting dat men hun een ander ambt kon aan de hand doen?

Hier bood de gelegenheid zich van zelve aan, om aan M. Smeets de rechtmatige vergoeding te geven welke hem toekwam. Uit spaarzaamheid, zegt men, schaft men de plaats af welke M. Smeets op het stadhuis bediende. Maar de toeval wil dat juist op hetzelfde oogenblik de plaats van ontvanger open staat. Waarom weigert men die plaats aan M. Smeets en waarom roept men om die te bekleeden eenen persoon die vreemd is aan het bestuur? Waarom?.... Lezers, die vraag zult gij wel zelve beantwoorden!

De plannen van Peerjan

DOOR

SLEECKX.

(A^e VERVOLG.)

De naderende menigte, heeft maar gindschen hoek om te slaan, om voor hare deur aan te komen.

Op dit oogenblik springt iemand van achter de kleine woning te voorschijn. Het is een flinke jonge borst.

Ondanks het armoedige gewaad, dat een dienstbode van de geringste soort aanduidt, mag zijn voorkomen zierig en innemend heeten : zijn lichaamsbouw is tenger maar rijzig, zijne wezenstreken zijn zoo hangenaam als regelmatig.

Brûne lokken omkransen zijn eerlijk, open gelaat en, uit zijne zwarte oogen straalt koenheid en beradenheid.

Wel is hij buiten adem, en ziet men het hem aan, dat hij een goed eind weegs al loopende heeft afgelegd, doch het belet hem niet naar den boom te springen; waaraan het spotbeeld is bevestigd. Het hangt nog al hoog, maar hij aarzelt niet. Met een wijf is hij in den boom.

Hij houdt een goed mes in de hand. In minder tijd, dan hij noodig hebben om het te beschrijven; heeft hij de koorde doorgesneden en is met den strooman terug achter de woning verdwenen, na op het venster eenen aanmoedigenden, men zoude haast zeggen eenen teederen, blik te hebben geworpen.

Dit alles is met zooveel spoed in zijn werk gezâhd, dat het ja als bij tooverslag is geschied. Gelukkig voor de vrouwen!

nieuwsgierigen den hoek omdraaien en zich op de plaats bevinden, alwaar eenige sekonden vroeger, datgene, wat zij zoeken nog in volle statie schongelde. Thans is het weg, spoorloos verzwonden, en zoowel als de overige dorpelingen, die hen dra vervoegen, staren zij te vergeefs in de hoogte naar hetgeen men hun met zooveel ophel heeft aangekondigd.

Bij die telurstelling houdt het gelach en gejuich schielijk op, verstomt alle luidruchtigheid. Het is, alsof de menigte in hare verwachting bedrogen zich harer doellooze uitgelatenheid schaamt want geen der luidste schreeuwens van daar straks heeft het hart te kikken of te mikken.

Allen schijnen aan den grond vastgenageld, niemand durft een voetstap verder wagen. Slechts enkelen verstouten zich, na eene tamelijk lange rust, tot onder den lindenvoet treden en naar omhoog te kijken; als hoopten zij tusschen het matsche gebladerte iets van den strooman te ontdekken.

Idele hoop! Er is niets, hoegenaamd niets te bespeuren.

Betuederd en schoorvoetend komen de haantjes vooruit bij hunne makkers weder en deelen fluiserend den weinig bevredigenden uitslag van hun nader onderzoek mede. De drom maakt rechtsomkeert.

Silzwingend deinst hij op zijne stappen terug. De eenen zijn blijde, dat het aldus is afgelopen, doch achten het onnoodig hunne voldoening luide te verkondigen, de anderen zijn ontstemd en nijdig om het mislukken der pret, die zij zich beloofden en laten mismoedig het hoofd hangen.

Zoo keert men huiswaarts in eene geestgesteltemis zeer verschillend van de vroegere en zonder een woord te spreken.

De kinderen alleen zijn opperuimd, zonder te weten waarom, praten en juichen nog, wat ten gevolge heeft, dat hier en ginds een hunner een

klap om de ooren krijgt van een grooten mensch, die zijn spijt niet kan verkroppen en haar op die wijze zoekt lucht te geven.

Te huis wordt op nieuw gepraat, en deelt men elkaar zijn gevoelens omtrent het voorgevallene mede. De twee dagloons die het nieuws verspreidden, hebben veel te lijdjen.

Een deel der bevolking maakt hen uit voor ondengende grappenmakers, die schamteloos gansch eene parochie durven om den tuin leiden, een ander voor domkoppen en ezels, die nog niet goed wakker waren, toen zij den strooman in den lindenvoet meenden te zien, want dat zij dien werkelijk gezien hebben, wil niemand, ondanks hunne herhaalde verzekeringen aannemen.

Een half uur later gaat ieder aan zijne dagelijkse taak, en is het voorval, zoo niet vergeten, dan toch voor eene wijf door de zorgen voor het huishouden en den drukken veldarbeid op den achtergrond geschoven.

IV.

Vader en zoon.

Om de tooneeltjes te verklaren, welke wij poogden te beschrijven, alsmede de gevolgen, welke zij voor de handelende personen hadden, moeten wij den lezer met een gesprek bekend maken dat eenige dagen te voren op de groote hoeve werd gevoerd, alwaar wij, op den eersten mei; voor dag en dauw de strooman in de schuur zagen vervaardigen.

De eigenaar dier hoeve, Petrus Johannes Klaesens, in de wandeling eenvoudig Peerjan geheeten, zat met zijn eenigen zoon Tist, een leelijken rossen sproetachtigen Bengel in de keuken.

Het avondmaal was lang afgeloopen, de boden waren moede en mat te bed gegaan, en Peerjan en Tist rookten, bij het treurige licht eener dunne kaars op eenen hoogen houten stander, eenie

laatste pijp.

Onder het dampen koutten zij, en dat het over een zeer gewichtig onderwerp moest wezen, bleek hieruit, dat zij herhaalde malen vergaten ten behoorlijken tijde aan hun gehoosd, sterk doorgerookt smeugtje te trekken en verplicht waren, alle twee minuten bijkans, aan de walmende kaars op nieuw aan te vuren.

« Jongen, jongen! zei de vader, dat ware een pak, een eerste pak (!) voor u. Tien bunders hier in de parochie, bijna evenveel ginds te Oorderen, alles goed, uitsluitend bouwland, en daarbij klinkend geld in verloop! Ik heb mij laten zeggen, dat Mietrine en Loken geladen waren als muilezels, toen zij van de deeling terugkwamen. Zij konden met moeite voort, zoo zwaar wogen de korven haar aan den arm, waarin zij 't geld droegen dat de notaris haar had geteld! »

« Die oude Sus-Meganck moest schromelijk rijk zijn! sprak Tist tusschen twee trekken.

« Steenrijk! hernam Peerjan. « k Laet u denken : hij en zijn broer Nelis, de vader van Loken, waren twee van de deftigste boerenzoons aan dezen kant van de stad. Nelis, die begonnen was met eene groote dwaasheid te begaan, met een meisje te trouwen, dat twintig jaar jonger was dan hij, geene familie had en geene rooden cent bezat. Nelis boerde deelrijk achteruit! « Geen wonder: hij was een hevige voorstander van de zoogezegde verbeterde bouwstelsels. Ook was hij na weinige jaren een bedorven man, en konde hij vrouw en kind niets anders dan een ellendig brokje lands en het buizeken nalaten dat zij nog bewonen.

Maar Sus, dat was me een ander kerel! Die bekruende zich, om den drommel! niet om al de nieuwigheden, waarmede de broer zijn kostelijk

(Voordelige zaak.